

механізми їх реалізації, систему оцінки результативності. Проект стратегії розробляється з акцентом на потреби воєнного часу, виклики повоєнного відновлення, підвищення якості життя населення та раціональне природокористування.

Для розширення практичного застосування форсайт-проектування та майстер-планування в процесі управління сталим просторовим розвитком в Україні є необхідним:

- уведення понять *форсайт* і *майстер-план* до вітчизняного правового поля разом з унормуванням і поширенням практики проведення відповідних процедур;
- формування широкої експертної мережі форсайт-центрів на базі провідних наукових установ і закладів вищої освіти України;
- створення комунікативних майданчиків і включення вітчизняної форсайтної мережі до аналогічних ланцюжків міжнародної спільноти.

Література:

1. Коваленко А. О. Стратегічне планування сталого розвитку України. Київ : ПрофКнига, 2018. 424 с.
2. 2020 Strategic Foresight Report : Strategic Foresight – Charting the Course Towards a More Resilient Europe. Brussels : European Commission, 2020. 41 p.
3. Форсайт економіки України: середньостроковий (2015–2020 роки) і довгостроковий (2020–2030 роки) часові горизонти / наук. кер. М. З. Згуровський. Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 136 с.
4. Свириденко Ю. Майстер-план для економіки України: вісім головних пріоритетів.
URL: <https://nv.ua/ukr/opinion/ekonomika-ukrajini-sviridenko-nazvala-visim-zadach-ta-plan-na-maybutnye-novini-ukrajini-50358219.html>

Кривецький І. І.

кандидат економічних наук
Класичний приватний університет,
м. Запоріжжя

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕКРЕАЦІЙНОЇ СФЕРИ В СИСТЕМІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Рекреаційна сфера набуває дедалі більшого соціально-економічного значення в умовах сучасної регіональної економіки, виступаючи важливим чинником розвитку територій та підвищення якості життя населення. Активізація рекреаційної діяльності сприяє зростанню зайнятості, розвитку інфраструктури, а також забезпеченню сталого економічного зростання регіонів за рахунок ефективного використання їх природно-ресурсного потенціалу. Для багатьох регіонів з унікальними природними умовами рекреаційна галузь стає одним із ключових напрямів спеціалізації, який дозволяє ефективно залучати інвестиції, розвивати туризм і створювати умови для міжрегіональної економічної інтеграції.

Соціальне значення рекреаційної сфери полягає в її здатності покращувати фізичний і психологічний стан населення, стимулюючи здоровий спосіб життя та забезпечуючи можливості для активного відпочинку. В умовах зростаючого рівня урбанізації та стресових факторів сучасного життя потреба у відпочинку на природі й оздоровленні стає ще актуальнішою, що підвищує попит на послуги рекреаційної сфери [1].

Загалом, розвиток рекреаційної сфери відіграє важливу роль у регіональній економіці, не лише сприяючи економічному зростанню, але й позитивно впливаючи на добробут населення та якість життя. Вивчення соціально-економічного значення цієї сфери є необхідним для розробки стратегій, що дозволять максимально використовувати її потенціал у системі регіонального розвитку.

Отже, рекреаційна сфера відіграє важливу роль у соціально-економічному розвитку регіонів, сприяючи не лише економічному зростанню, а й покращенню якості життя населення. Завдяки створенню робочих місць, розвитку інфраструктури, залученню

інвестицій та ефективному використанню природно-ресурсного потенціалу регіони отримують можливість зміцнювати свою економічну позицію та підвищувати конкурентоспроможність [2].

Рекреаційна діяльність також має суттєве соціальне значення, зокрема, покращуючи здоров'я населення, зменшуючи стрес та сприяючи гармонізації соціальних відносин. Це, у свою чергу, зумовлює позитивні зміни в загальному рівні добробуту та підвищує привабливість регіонів для туристів та інвесторів. Таким чином, розвиток рекреаційної сфери можна вважати одним із пріоритетних напрямів регіональної політики, який вимагає уваги як з боку держави, так і місцевих органів управління.

У підсумку, стратегічний підхід до розвитку рекреаційної галузі дозволить не тільки розширити її економічні можливості, але й забезпечити стійкий розвиток регіонів, покращити екологічну ситуацію та сприяти формуванню високих соціальних стандартів. Відтак, комплексний розвиток рекреаційної сфери здатен стати потужним драйвером для регіональної економіки, підвищуючи її стійкість і сприяючи процвітанню.

Література:

1. Бондар Ю.А., Легінькова Н.І. Organizational-economic mechanism of ecological tourism development. *Вісник післядипломної освіти «Серія «Соціальні та поведінкові науки»*. 2021. № 18 (47). С. 162-180.

2. Гуцалюк О.М., Речиць О.С. Туризм як стратегічна галузь національної економіки в управлінні бізнес-процесами. *Business process management in tourism: collective monograph*. Poznan: Wydawnictwo Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogiki i Administracji im. Mieszka I w Poznaniu, 2020. Pp. 33-44.

Мельникова М.В.

доктор економічних наук, доцент,
Інститут економіки промисловості НАН України,
м.Київ, Україна

ПРО РЕЦИКЛІНГ ТА РОЗПОДІЛЕНУ ЕНЕРГОГЕНЕРАЦІЮ ЯК ЧИННИКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ПРОМИСЛОВОГО МІСТА

Актуальність розгляду питань впливу рециклінгу та розподіленої енергогенерації на забезпечення інноваційного розвитку територіальної громади промислового міста обумовлена такими обставинами. Створення інфраструктури інновацій включає індустріальні парки, які поряд з інноваційними центрами та бізнес-інкубаторами, сприяють співробітництву між інноваційно активними підприємствами різних форм власності, науковими та освітніми установами, про що підкреслено авторами статті [1]. Поряд з інфраструктурою інновацій автори статті визначають такі напрями інноваційного розвитку територіальної громади, як: «розвиток людського капіталу; створення сприятливого бізнес-середовища, фінансова підтримка інновацій, розвиток інноваційних галузей, стимулювання інновацій в сфері громадських послуг, створення мереж і партнерств» [1]. Для забезпечення фінансової підтримки впровадження інновацій територіальній громаді потрібні додаткові бюджетні надходження або економія видатків бюджету.

Важливим резервом економії видатків місцевого бюджету виступає заміна первинних ресурсів вторинними на засадах рециклінгу та розподіленої енергогенерації в рамках моделі промислового симбіозу між містоутворюючими, містообслуговуючими і містобудівними підприємствами, яка звичайно використовується в екоіндустріальних парках [2]. Так, в екоіндустріальному парку м. Колундборг (Данія) до моделі промислового симбіозу включено містоутворюючі підприємства, пов'язані з нафто- та газопереробкою, біотехнологіями, електроенергетикою, і підприємства міського господарства в сфері теплопостачання, виробництва будівельних матеріалів та добрив. Муніципалітет при цьому виступає